GAZETA KRAKOWSKA

Nro 60.

Z KRAKOWA dnia 27 LIPCA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 4 Lipca.

Manifest Wysokiey Porty iako odpowiedź na wypowiedzenie woyny z strony Rossyi, ogłoszony w Czerwcu 1828.

(Ciąg dalszy.)

W Xięstwach przebywały ieszcze szczątki buntowników, zbiegi miały schronienie i opiekę w Rossyi, i bunt szerzył się coraz więcey, gdy Rossyia zażądała, aby W. Porta woyska swoie z Xięstwa wyciągnęła, Hospodarów dla tychże mianowała i zrzekła się wszelkich środków, których naglące okoliczności chwili koniecznie wymagały. Rossyia żądała, aby naczelnicy narodu Greckiego byli uwolnieni; ależ właśnie byli to ci sami, którzy wszczęli powstanie, i resztę swoiego narodu w swoiem szaleństwie utwierdzili; i dopiero zasłużoną odebrali karę, gdy występek ich zdrady kraiu, prawne dowody ztwierdziły. Rossyia uymuiąc się tym sposobem za buntownikami i daiąc onym swoię opiekę, wniosła ieszcze mnóstwo innych roszczeń i chciała rozpoznać wiele przedmiotów podobnego rodzaiu, na które W. Porta w sposobie przyiacielskim i otwarcie dała gruntowne odpowiedzi i żądane obiaśnienia. Atoli Rossyia nie okazała nigdy skłonności, wysłuchania powodów W. Porty ze słusznością i Baron Strogonów postąpił zaspiesznie i wbrew prawu narodów, że Stolicę opuścił.

Bezpośrednie po iego odieździe W. Wezyr napisał list do Ministra Rossyyskiego spraw zewnętrznych, zawieraiący wierny obraz prawdziwego stanu rzeczy i oświadczenie, że postępowanie W. Porty po wszystkie czasy nie miało innego celu, iak tylko dopełnienie traktatów ze wszystkiemi sprzyiaźnionemi Mocarstwami, a szczególniey z Rossyią, iako Państwem sąsiedniem dla utrzymania pokoiu i spokoyności. Przeciwko wszelkiemu oczekiwaniu, odpowiedź tego Ministra nie zgadzała się bynaymniey z przyiaźnym i szczerem sposobem myślenia, iakiego się po nim spodziewano.

Nakoniec, gdy spokoyność w Xięstwach znowu została przywrócona i Hospodarowie dla tych byli mianowani, gdy wszystkie przywileie tey prowincyi na nowo i bez ograniczenia potwierdzono i dawny porządek rzeczy przywrócono, Poseł Angielski, Lord Strangford, powróciwszy z kongresu Werońskiego zapewnił W. Portę, że teraźnieyszy stan rzeczy i umiarkowane postępowanie W. Porty iest zaspokaiaiące, i na kilku obradach oświadczył uroczyście i urzędownie, iż, gdyby

się W. Porta do wyciągnienia woysk swoich z Miestw skłoniła, i Basz-Beszli-Agów z woyskami odwołała, na przyszłość nie byłoby przedmiotu do zatargów z Dworem Rossyyskim i stosunki dobrego porozumienia między obudwoma Państwami zostałyby znowu na stałych posadach oparte. W. Porta w zaufaniu tego przyrzeczenia zezwoliła i na ten punkt, uważany przez nią iako ostatni przedmiot sporu. Beszlisy zostały do pewnęy liczby zmnieyszeni, i Rossyyski sprawuiący interessa P. Minciaki, oświadczył w tey mierze W. Porcie zadowolenie swoiego Dworu.

Atoli niebawem potem, stopnie Beszli-Agów okazały się nowym przedmiotem sporu, i oznaymiono urzędownie W. Porcie żądanie Rossyi, aby zostali oddaleni i aby onych zastąpili inni niższego stopnia. Aby Rossyią uspokoić, i na to zezwolono.

Niebawem potem podał Sprawuiący interessa Rossyyskie na rozkaz Dworu swoiego urzędową Notę, w którey żądał, aby pełnomocnicy zostali wysłani na granicę, dla rozpoczęcia układów w skutek traktatu Bukareskiego, W przekonaniu, że wysłanie pełnomocników nie będzie miało inney zasady iak tylko ostateczne załatwienie pytań w naradach z Baronem Strogonowem rozpoznawanych, i że tą razą przynaymniey spory między obudwoma Dworami w sposobie trwałym ukończone i stosunki dobrego porozumienia gruntownie przywrócone zostaną, postanowiła W. Porta wysłać pełnomocników.

Dwór Rossyyski nie tylko przeniósł samowolnie mieysce narad do Akermanu, i wezwał tamże na granicę wysłanych pełnomocników; lecz Pełnomocnicy Rossyyscy, po kilku naradach, przeciwko wszelkim umowom, wystąpili z aktem, któremu dali imię konwencyi oddzielney i dodatkowey do traktatu Bukareskiego, i żądali, aby akt ten W. Porta bezwarunkowo przyięła, chociaż wprzód umowiono się, iż w tych układach trzymać się będą ściśle traktatów, i iasney myśli warunków nie zmienią, iakoż układy istotnie w zaufaniu tey ugody były rozpoczęte. Nadaremnie przedstawiali Pełnomocnicy Tureccy, że postępowanie to iest gorszące i przeciwne wszystkim formom, iakoteż rodzaiowi układów, i starali się przełożenie odsunąć. Pełnomocnicy Rossyyscy odpowiedzieli, że ich zlecenie ogranicza się na żądaniu, aby W. Porta do tego aktu przystąpiła i wzbraniali się rozpocząć układy. Tymczasem w tych naradach przyznali Pełnomocnicy Rossyyscy, że pytanie Greckie należy wyłącznie do interessów wewnętrznych W. Porty i z naywiększem zapewnieniem oświadczyli w tey mierze ze strony swoiego Dworu urzędownie, iż w żaden sposób do owego pytania mieszać się nie będzie; urzędowe to oświadczenie iak zwyczaynie wniesione do protokółu obiedwie strony podpisały. — W. Porta miała w istocie zupełne prawo, żądać, iżby ze względu dla niey, wstrzymano się od mieszania się do spraw Greckich, ponieważ w żadnym sposobie podług zasad iey religiynych ustaw, iey praw i iey narodowości, nie mogła dopuścić obcego pośrednictwa. Gdy tedy W. Porta owe zapewnienie iako rękoymią pokoiu i dobrego porozumienia między obudwoma Państwami na teraz i na przyszłość uważała, i gdy to było celem narad, przeto nie zważała na inne szkody i konwencyia Akermańska została dobrowolnie podpisana.

Gdy Poseł Rossyyski, P. Ribeaupierre przybył do Stambułu, postępowano z nim ze wszelkiemi względami i oddawano mu wszelką cześć, iaką się należała publicznemu iego charakterowi. Większą część artykułów konwencyi Akermańskiey dopełniono i tru-

dniono się wykonaniem reszty, gdy wniesione zostało pytanie o Grekach, pomimo nayuroczystszego zapewnienia Dworu Rossyyskiego, że się do tego mieszać nie będzie — pytanie, o którem z oboiey strony tyle razy mówiono, i o które się układano, a względem którego W. Porta iuż tysiąc razy urzędownie i stanowczo odpowiedziała. Teraz mówiono iuż o traktacie niesłusznie zawartym bez wiedzy W. Porty i przeciwko niey wymierzonym, i P. Ribeaupierre, chociaż w charakterze swoim iako drugi Pełnomocnik na naradach Akermańskich był iednym z tych, którzy przyrzekli, że o sprawie Greckiey nie ma być mowy — przyrzeczenie dane w obecności innych pełnomocników i do protokołów tych narad znayduiących się w rękach W. Porty zapisane. — P. Ribeaupierre zapierał się przyrzeczenia w oczy, obstawał na nowo przy dawnych propozycyiach, pomimo tego, że W. Porcie dla swoich świętych ustaw i praw Władztwa niepodobna było takowych przyiąć, i odrzucił upornie wnioski i powody oparte na ustawach i prawie, które postępowanie rządu Ottomańskiego w tey mierze stanowić muszą.

(Dokończenie nastąpi.)

Z Warszawy d. 19 Lipca.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Jmć raczył nayłaskawiey Postanowieniami Swemi, z dnia $\frac{9}{21}$ Czerwca r. b. w obozie pod Karatay wydanemi, mianować:

JW. Tatyszczewa, Ambassadora Swego przy Dworze Cesarsko-Austryiackim, Kawalerem orderu Polskiego Orła Białego; tudzież

JP. Ludwika Tęgoborskiego, Referendarza Stanu Nadzwyczaynego, Kawalerem orderu S. Stanisława IIgiey klassy;

— Xawerego Sognota, Kontrollera użytego przy boku Kommissarza pełnomocnego Królewsko-Polskiego do likwidacyi z Austryią, Kawalerem orderu S. Stanisława IIIciey klassy.

Sekretarz Dyrekcyi Dochodów Niestałych w Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, Ignacy Kulczycki, mianowany został Sekretarzem Prezydyalnym w tey Kommissyi.

Jey Cesarzewiczowska Mość Wielka Xiężna Rossyyska Marya, Małżonka J. K. Mości Wielkiego Xięcia Sasko-Weymarskiego, wraz z Córką Swą Xiężniczką Augustą, przybyła dnia onegdayszego z Petersburga do tuteyszey Stolicy.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych
Żądano . . . . . zł: 85 gr. —
Płacono . . . . . — 84½ — —
W Warszawie dnia 18 Lipca 1828 roku.
Schaber S. G.

Z Petersburga d. 22 *Czerwca* D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dziś rano, z powodu otrzymaney tu wiadomości o poddaniu się dwóch twierdz, Kustendzi i Hirsowa, na podziękowanie Bogu, śpiewane było uroczyste *Te Deum*, w Kaplicy pałacu Taurydzkiego, w obecności N. Cesarzowey Jeymości Matki i J. C. M. Wielkiego Xięcia Następcy Tronu. Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Jenerałowie, Dwór, Ciało dyplomatyczne, obecnemi byli temu nabożeństwu.

Po odśpiewaniu *Te Deum*, w paradzie po ulicach stolicy wożone były 22 chorągwie,

)s(

wzięte nieprzyiacielowi w twierdzach Matczynie, Kustendzi i Hirsowie, oraz klucze tych twierdz.

Listy z Pekinu pod dniem 20 Stycznia r. b. donoszą co następuie: — Dwór otrzymał przez sztafetę przyiemną wiadomość o porażce buntowników Koszkarskich (Turkestanu Chińskiego czyli Bukaryi małey); naczelnik ich został wzięty w niewolą, i ma bydź przyprowadzony do stolicy. Nagradzaiąc Cesarz męztwo i gorliwość, okazane w tem zdarzeniu przez naczelnego dowódcę, posłał mu własny swóy ubior, kiesy, naparstek z jaspisu białego (który się kładzie na wielki palec, aby się nie kaleczyć strzelaiąc z łuku), gałkę do noszenia na czapce, iako znak wysokiego stopnia, oraz wiele innych rzeczy, których sam Cesarz używał; wyniósł go oraz na dostoyność Haun (Hrabiego). Wszyscy inni urzędnicy, ci nawet, którzy do woyny nie należeli, tudzież Ministrowie Dworu, zostali również bardzo wspaniale nagrodzeni. „

Z Odessy 16 *Czerwca* K. D.
(Z Dziennika Odeskiego.)

Wiadomość o wzięciu Brailowa, odebrano tu dnia 10 b. m. Z tego powodu odśpiewano uroczyste *Te Deum* w Kościele Katedralnym dnia 13, w obecności N. Cesarzowey Jmci, na podziękowanie Wszechmocnemu za chwałę, iaką ta nowa pomyślność dodaje naszemu orężowi.

Onegday, N. Cesarzowa Jmć opuściła miasto i przeniosła swoie mieszkanie letnie do domu wieyskiego Barona Rainaud. N. Pani i Wielka Xiężna Marya, pożądanego doznaią zdrowia.

Dnia 27 b. m. okręt o 84 działach będzie spuszczony z warsztatu w Mikołaiowie.

Jenerał Porucznik Hr. Blome, Poseł nadzwyczayny i Minister pełnomocny Króla Jmci Duńskiego przy Dworze Rossyyskim, przybył do naszego miasta; iedzie on do główney kwatery N. Cesarza Jmci.

Na przedstawienie Jenerała Gubernatora Nowey-Rossyi, raczył N. Cesarz Jmć poruczyć administracyią tymczasową Bessarabii Rzeczywistemu Radcy Stanu Dunaiewowi, Gubernatorowi Taganrogskiemu, który wyiechał iuż do Kiszeniewa. Inspektor kwarantanny i kapitan w przystani Podpułkownik Sontag, podniesiony został na Pułkownika.

Z Paryża d. 11 *Lipca.*

Onegday Xiążę Talleyrand złożył Królowi swoie uszanowanie.

Ministrowie zaproponowali Królowi, aby P. Laine mianował Prezesem Rady (bez wydziału).

Xiężna Berry opuściła dnia 1go Lipca Nant i udała się ztamtąd do Legé, gdzie założony został pomnik Jenerałewi Wandei Charette. Znaydowali się tu Hr. d'Espinoy, Jenerał porucznik i dowodca dywizyi, Hr. Sesmaison, Baron Charette, Hr. Larochejacquelin i mnóstwo byłych Wandei officerów. Kommissyia trudniąca się wystawieniem pomnika, zaprowadziła Xiężnę do stawioney kaplicy obok posąga. Z Legé uda się Xiężna do Bourbon-Vendee.

Poseł Rossyyski, Hr. Pozzo di Borgo, dał dnia 7 b. m. z powodu imienin Monarchy swoiego wielki obiad dla Ministrów, Posłów i obecnych tu Rossyian. Przed południem odprawione zostało nabożeństwo w kaplicy poselstwa.

P. David, syn byłego Konsula w Smirnie, przybył do Bordeaux i udaie się iako Vicekonsul Francuzki do Mexyku.

Z Tulonu piszą pod dniem 2 Lipca: "Okręt Trydent pod Kapitanem Arnoux, przybył tu z pod brzegów Merei; gdzie zostawił Admirała de Rigny. Przy iego odpłynieniu mowiono, że Admirał zawieść chce Posłów z Korfu do Stambułu. Admirał znaydował się na okręcie Conqueran."

Dziennik Sporów zawiera: "Przywłaszczenie Don Miguela dopełnione iuż zostało. Przybyłe tu pod dniem 6 b. m. telegraficzne doniesienie, opiewa, że Stany na posiedzeniu swoim dnia 25 Czerwca ogłosiły go Królem. Połowa mieszkańców Lizbony ięczy w więzieniach i na pontonach. Nadużycie form reprezentacyynych, dla nadania pozoru prawności widocznemu zgwałceniu ustaw i małpowanie łaski Królewskiey przez nadanie przebaczenia, są pierwszemi czynami rządu, który pewnie krótko trwać będzie." — Dziennik Konstytucyionista donosi pod dniem 30 Czerwca z Lizbony: że Poseł Francuzki opuścił iuż to miasto, a inni Posłowie, wyiąwszy Hiszpańskiego, zabierali się do wyiazdu.

Monitor umieściwszy dwa Rossyyskie woienne rapporta, przydał do nich adress, który Dywan Wołoszczyzny podał N. Cesarzowi Jmci Rossyyskiemu i udzieloną nań odpowiedź przez Vicekanclerza Hrabiego Nesselrode.

Adres Dywanu Wołoszczyzny do Cesarza Rossyyskiego.

Nayiaśnieyszy Panie! Od pięciu dni znayduie się pomiędzy nami przednia straż zwycięzkiego woyska Waszey Cesarskiey Mości, należącą do korpusu Jenerała Leytnanta Roth. Zręcznym i naylepiey wyrachowanym podem oswobodziła wszystkę ludność od srogich nieszczęść, iakie iey groziły, i ocaliła stolicę Wołoszczyzny w grożącem iey niebezpieczeństwie.

N. Panie! Dywan Wołoszczyzny, iako tłomacz sposobu myślenia całego ludu, śpieszy złożyć u podnóżka Tronu W. C. Mości hołd wdzięczności i swoiey wierności niezłomney. Przeięci naszemi obowiązkami, ubiegać się wszyscy będziemy, aby dla woyska Cesarskiego, iako naturalnego obrońcy naszey oyczyzny, o ile nasze źródła pomocne dozwolą, dostarczać wszystkiego tego, co po nas będzie żądano.

N. Panie! Wszystkie przeszkody, które się naszey pomyślności sprzeciwiały, znikną przed opieką Twoią. Potężne ramię W. C. Mości nie dopuści, aby los nasz był więcey niepokoionym. N. Panie! Los nasz iest w opiece Twoiey; W. C. Mość będziesz dla niego obroną; zapewnisz nam pomyślność prawnego i stałego bytu; zaręczysz nam prawa, zwyczaie naszych przodków, naszą własność, nayświętsze ze wszystkich praw, prawo Religii, którą wyznaiemy. A tak W. C. Mość iako dobroczyńca cierpiącey ludzkości, zapiszesz swoie dostoyne Imię na kartach dzieiów zarówno świetnemi, iak i nieśmiertelnemi rysami.

N. Panie! Poddaiąc się wszystkim zamiarom W. C. Mości, iesteśmy z naygłębszem uszanowaniem W. C. Mości posłuszni i wierni słudzy.

(Następuią podpisy).

W Bukareście dnia 4 (16) Maia 1828 r.

Odpowiedź Vicekanclerza na adres Dywanu Wołoszczyzny.

W obozie pod Satunowem d. 28 Maia (9 Czerwca) 1828.

Mości Panowie! Cesarz, Pan móy, odebrał adres, któryście Mu przesłali przy wniyściu woysk Jego do Xięztw Multan i Wołoszczyzny. Wyrażony w tymże Wasz sposób myślenia mocno Cesarza Jmci zobo-

wiązał. Dobro oyczyzny Waszey będzie zawsze celem troskliwości Cesarza Jmci. Wiadomo Wam, iż nie iest i nie było Jego zamiarem, powiększać Państwa swoie kosztem sąsiednich prowincyy. Los Wasz iest zatem zabezpieczony przeciwko wszelkiemu planowi zdobywania; ale prawny porządek, do używania którego iesteście powołani, ale dobrodzieystwa porządney i stałey administracyi, ale nietykalność przywileiów, które macie; spokoyne wykonywanie praw ztąd wynikaiących, nakoniec szczęście Waszey oyczyzny, pod tarczą ustaw, które nią rządzić powinny, — te to są i zawsze będą przedmioty życzeń, iakie Cesarz Jegomość dla Was chować będzie; takie, iak sobie pochlebia, będą rezultaty tey opieki, którey nie przestanie mieć nad Xięztwami, iako i tymczasowey administracyi, którą w nich utworzył. Wspieraycie gorliwością swoią usiłowanie Jego; daycie przykład pożytecznej zgody, iako i woysko Cesarza Jmci dawać będzie przykład nayściśleyszey karności, i ten wyraz życzliwości, z którą Wasz prawy adres od moiego dostoynego Monarchy został przyięty, iak sami ią odbieracie, podzielaycie ze wszystkiemi swoiemi ziomkami.

Przyymcie oraz Mości Panowie zapewnienie i t. d.

(podpisano) Hr. *Nesselrode.*

Z *Porto d.* 27 *Czerwca.*

Wczoray parowy statek Belfast, który dnia 16go b. m. opuścił Falmut, za pomocą ciemney mgły uszedł, baczności zamykaiącey port nasz eskadry, i wysadził na brzeg nasz 29 osób, pomiędzy którem Jenerałowie Stubbs, Villaflor, Saldanha, &c. tudzież Margr. Palmella. Przybysze przyiętemi tu zostali z nay większą radością. Gdyby wcześniey byli przybyli, woysko byłoby iuż pewnie w Lizbonie. Tymczasem Don Miguel miał czas zgromadzić znaczną siłę. Woyska konstytucyyne po zaszłey potyczce, w którey mało znaczącą poniosło stratę, cofnęło się o 7 mil za Koimbrę i stoi teraz w Sardar nad rzeką Vouga; lecz pod nowemi Jenerałami pewnie dzielniey działać będzie. Jenerał Stubbs mianowany iest dowodzącym jenerałem w prowincyiach północnych i tu pozostanie. Margr. Palmella iest jeneralissimem całego woyska.

Z *innego listu.*

Radość Junty i tuteyszych mieszkańców nie iest do opisania. Na przybycie patryotycznych jenerałów czekaliśmy 4 tygodnie i przewłoka ich wstrzymała poruszenia woyska. Zaraz po przybyciu znaydowali się na posiedzeniu pozostałey tu części Junty. Oświadczenia Margr. Palmella i Brazylíyskich Ministrów Itabajana i Rezende, wraz z nadeszłemi tu gazetami, zrządziły cudowny skutek i zniszczyły mnóstwo rozpuszczonych z umysłu wieści. Jenerał Stubbs przyięty został z takiemi okazami radości, których nigdy niezapomni. Junta rozesłała we wszystkie strony gońców z tem doniesieniem. Jenerał Stubbs pozostanie tu i uważać będzie poruszenia Miguelistów w północnych prowincyiach, Jenerał Saldanha obeymie naczelne dowództwo woyska, które pod Koimbrą stoi. Margr. Palmella dzielić naprzód będzie prace z Juntą. Jenerałowie Saldanha i Villaflor udali się do woyska. Kolumna, która niedawno miasto nasze opuściła, dla udania się w stronę północną, przebyła Panafiel, inna weszła do Braga i Guimaraes; Miguelisci nie odważaią się z gór spuścić, i z tey strony iesteśmy zupełnie zabezpieczonemi.

— Dnia 28 —

Woysko Don Miguela stoi o 5 mil ztąd. Woyska konstytucyyne cofnęły się, iak dodaią z umysłu; w poprzedzaiącey ten ustęp po-

tyczce miał nieprzyiaciel znaczną ponieść stratę. Jenerał Saraiva nie posiada żadnego zaufania. Przez przybycie Palmelli i Saldanha ożywił się duch woyska. Zbiegów żadnych niemamy. Zaprzeczyć iednak niemożna, iż przez zwłokę Migueliści uzyskali pieniądze i pomnożyli się. Stanowcze tylko i prędkie zwycięztwo uratować może sprawę prawności; odporne środki do niczego nie doprowadzą. Zamknięcie portu naszego trwa ciągle.

Dzisieysza Gazeta zawiera następuiące mianowania; Margr. Palmella naczelnym Wodzem całego woyska; Jenerałów Xavier i de Sousa Holstein członkami Junty; Jenerała Stubbs dowódcą działaiącego woyska (w Porto i prowincyi Minho); Jenerałów Villaflor, Saldanha i Azeredo dywizyynemi dowódcami (ostatni w prowincyi Beira.) — Jenerał Pavoa, naczelny Wódź woyska Don Miguela, odebrał z Lizbony rozkaz, uderzenia przed przybyciem Jenerała Saldanha całą siłą na nieprzyiaciela. Wypadek iest więc oczekiwany. Niektórzy sądzą iednak, że gdy woyska konstytucyyne połączyły się nad Vouga, rozpoczną z zaczęciem Lipca swoie działania.

Z Lizbony d. 29 Czerwca.

Ziazd trzech Stanów (od pierwszego ich się zebrania w Lamego 1146 nazwisko tego miasta noszące) po 3chdniowych naradach wykrzyknął Królem Portugalii i Algarbii Don Miguela Igo. Gazeta wczoraysza ogłaszaiąc urzędownie zapadłą w tey mierze uchwałę Stanów, wyraża: " Sprawa Króla i kraiu tryumfuie. Trzy Stany państwa oświadczyły iednozgodnie, że podług wyraźnego brzmienia prawa Portugalii o następstwie tronu Don Miguel I. iest prawem Królem Portugalii i Algarbii z przyległościami, którego iuż naród ieszcze w roku 1826 takim uznał. Niech długo żyie Senhor Don Miguel I. nasz nayukochańszy Król! Europa dziwić powinna wierność Portugalskiego narodu do panuiącego Domu swoiego! ,,

Taż Gazeta w urzędowey swey części umieściła doniesienie o potyczce zaszłey dnia 24go b. m. pod Condeixa, w skutku którey konstytucyioniści aż do Cruzados Maroncos za Koimbrę odpartemi zostali. Część przedniey straży Miguelistów weszła potem do Koimbry, gdzie dnia 26 przybyła główna kwatera. Tylna straż konstytucyionistów stała podług tego rapportu w Mealhado (zobacz artykuł z Porto); jazda Miguelistów postąpiła aż do Tentugal (na prawym brzegu Mondego.) Zresztą nie wiele temu doniesieniu wierzyć można, gdyż nie podaie ani liczby zabitych, ani poymanych konstytucyionistów. List tylko iednego z Studentów zapewnia, iż Migueliści zabrali 42 jeńców. Onegday w wieczór wszystkie znayduiące się tu ieszcze woyska odebrały rozkaz do wyruszenia z 24 ammunicyynemi wozami. Jeden drugiemu szepce, że Migueliści znayduią się w złym stanie. Don Miguel przedsiębierze środki, które wszystkich oburzaią. Dnia 26 wydał rozkaz do uwięzienia żon i dzieci tych wszystkich, którzy się ztąd oddalili, dla trzymania ich w zakładzie. Wielu iuż z nich pochwycono. Hrabinie Saldanha udała się dnia poprzedzaiącego uiechać na brygu Prokris z dziećmi do Porto. Osiedli tu Anglicy podali Posłowi swego narodu dnia 26go przełożenie przeciw samowolnemu przeciw nim postępowaniu, a mianowicie żądali uwolnienia Pułkownika Doyyle, który nawet podług Portugalskich ustaw nie powinien bydź nad 5 dni w więzieniu trzymany, a siedzi iuż dni 18. Całem zaś iego przestępstwem iest, że niemiał paszportu. Poseł podał mocne przełożenie o

zachowanie przywileiów Anglików, poczem P. Doyle przeprowadzony bydź miał do wygodnieyszego więzienia. — W tych dniach uwięziono także kilkunastu Francuzów.

Na okręcie Jan VI. przybył z Rio-Janeiro Kommissarz Don. Pedro, de Silveira, z pismem do brata iego Don Miguel. Wszyscy zaś officerowie tego okrętu są uwięzionemi.

Jedna z Dam w Leiria posłała Rejencyi w Porto 300,000 Franków w podarunku.

Z Stambułu d. 25 Czerwca.

Od około dziesięciu dni, iak nadeszła tu wiadomość o przeprawieniu się dnia 8go b. m. Rossyian pod Isakszą za Dunay, postrzygać się daie większa czynność w przysposobieniach do woyny. O istotnem iednak wezwaniu do pospolitego ruszenia wszystkich Mośłemow, o wywieszeniu Sandsz. ki czyli świętey chorągwi, o wyruszeniu Wielkiego Wezyra lub Seraskiera Hosrew Baszy nic ieszcze niesłychać, lubo zapowiadaią to niektóre rozrządzenia. W wigiliią świąt Kurban-Bairam (dnia 22 b. m.) dostawiony został Imanem meczetów firman do ogłoszenia, który przypomina Muzułmanom, że nadszedł czas, do uczynienia zadosyć wezwaniu rządu brania się do oręża, i że wszyscy Mośłimowie od 12 do 60 lat podzielić się maią na cechy i pod przewodnictwem Imanów swych mieysc i udać się do Eski-Saraiu, pałacu Seraskiera Chosrew Baszy, gdzie rozpoznane będą ich zdatności i przymioty, i uznani za zdólnych do woyny ćwiczonemi bydź maią w robieniu bronią: Milicyia ta mieyska zdaie się iednak bydź więcey przeznaczoną do utrzymania spokoyności i porządku w stolicy w czasie niebytności regularnego woyska, niżeli do wyruszenia w pole.

Były Kiaja-Bey (Minister spraw wewnętrznych) Ahmed-Chelusi-Effeny, mianowany iest Intendentem namiotów obozowych, Czebedszy-Baski (Jenerał kuźni) Emin-Effendy, dowódcą milicyi na brzegu Rumelii, a Mukata-Nasiri (Intendent dzierżaw rocznich) Essaad-Effendy, Ministrem skarbu; Silihdar Wielkiego Wezyra, Mahmud-Emin-Aga, dodany iest w stopniu dwubuńczucznego Baszy Seraskierowi Hussein-Baszy w obozie Szumli, dokąd Gubernator Czirmy odebrał rozkaz pośpieszyć z swoim kontyniensem. Halet-Bey, brat Benderli-Ali-Baszy, wyniesiony został na dwubuńczucznego Baszę i przydany Gubernatorowi twierdzy Widynu, a Jussuf, Basza Łainakowa mianowany został dowódcą w twierdzy Warna.

Przechody woysk, przeprawa przybywaiących z mnieyszey Azyi milicyy, wysełanie artyleryi i ammunicyi na plac boiu trwaią ciągle. Między Fanaraki (na uyściu Bosforu do morza Czarnego) i stolicą założona została telegraficzna liniia, dla powzięcia prędkiey wiadomości o poruszeniach nieprzyiacielskich woiennych okrętów, z których pokazało się iuż kilka nawet w pobliskości Bosforu. Osady batteryy i zamków na obu brzegach ciaśniny znacznie pomnożone zostały, i kilka korpusów woyska nad morzem Czarnem aż ku Warnie posunięto.

Kr. Duński Minister-Rezydent, Baron Hübsch, miał dnia 16 b. m. wstępne posłuchanie u Wielkiego Wezyra. Na posłuchanie zaś u Sułtana nie iest ieszcze dzień oznaczony.

DODATEK

DO Nro 60.

GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 27 LIPCA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dła lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień	godzina	Barometr z reduk: na 0° z.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lipca		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 4, 049	+15. 6	83	Zachodni słaby	Pogoda z chmur:	
	12	„ 3, 945	+22. 0	62	„ „	Chmury	
22.	3	„ 3, 869	+23. 3	64	„ „	„ „	o go. 3½ deszcz.
	9	„ 3, 362	+16. 5	88	żaden	Pogoda z chmur:	
	[illegible]	27 3, 335	+14. 2	90	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz.
23.	12	„ 3. 701	+17. 6	86	„ „	Chmury	
	3	„ 3, 638	+18. 8	69	„ „	Pochmurno	o go. 3½ deszcz.
	9	„ 3, 761	+14. 7	81	„ „	Pogoda z chmur:	
	[illegible]	[illegible]7 4, 240	+1[illegible]. 4	80	Połud: Za. słaby	Pogoda z chmur:	
24.	12	„ 4, 132	+19. 8	66	Zachodni słaby	„ „	
	3	„ 3, 974	+20. 9	63	„ średni	„ „	
	9	„ 4. 041	+15. 5	79	żaden	„ „	
	7	27 4, 117	+15. 9	81	Połud: Za. słaby	Pogoda z chmur:	
25.	12	„ 3, 704	+21. 2	68	„ średni	„ „	
	3	„ 3, 341	+22. 0	66	Połn: Za. średni	Chmury	
	2	„ 3, 143	+18. 0	84	Połud: Za. słaby	Pochmurno	błyskawica i grzmot

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Wiadomości o działaniach Woysk Rossyyskich w Turcyi.

W Obozie pod Bazardzik dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1828 roku.

Wyszedłszy z Karassu dnia 24 Czerwca (6 Lipca) Nayiaśnieyszy Cesarz z Główną Kwaterą przybył w trzech marszach pod Bazardzik, które iuż było zaięte przez naszą straż przednią. Mieszkańcy tego miasta opuścili ie zupełnie, a Turcy nie starali się go bronić, chociaż iak zdawało się, mieli zamiar zgromadzić tu siły swoie.

Zaledwie straż przednia przeszła przez Bazardzik, gdy na pikiety uderzył oddział

kawaleryi Ottomańskiey, złożony z czterech tysięcy ludzi, wysłany na zwiady z Szumli pod rozkazami Hassana Baszy, tegoż samego, który przy przeyściu Dunaiu przeciw nam dowodził. Nieprzyiaciel był natychmiast odparty i do ucieczki zmuszony. Odtąd nie dotrzymuie w żadnem mieyscu, i cofa się za dostrzeżeniem woysk naszych.

Postępuiąc za Turkami Jenerał Rüdiger przybył w okolice Kosludyi.

Na lewem skrzydle woyska nasze zaięły Kowarna, mieysce ważne dla przystani, a ieden oddział udał się do samey Warny dla obsadzenia iey. — Na prawem Jenerał Roth dowódca 6go korpusu, przeszedł Dunay pod Hirsową i udał się do Sylistryi dla rozpoczęcia iey oblężenia. — W mieysce iego korpus pod dowództwem Jenerała jazdy Borozdina zaiął Xięztwa Multan i Wołoszczyzny.

Z tey strony, również iak z wszystkich innych, patrole nieprzyiacielskie, które się dostrzedz daią, nikną nagle za naszem zbliżeniem się. Armiia Cesarska wzmocniona została korpusem Jenerała Kawaleryi Woynów, który się z nią połączył, i oddziałami, które zdobyły Matszynę, Hirsowę i Tulczę.

Spodziewamy się uyrzeć wkrótce flottę dowodzoną przez Admirała Greigh, i Brygadę, która pod rozkazami Jenerała Adjutanta Xięcia Meżykowa użytą była do oblężenia Anapy.

Hussein Basza, głównie dowodzący woyskami Ottomańskiemi z tey strony Bałkanu, znayduie się ciągle w Szumli na czele armii, względem sił którey wiadomości są niepewne; zdaie się, że niema zamiaru wyyść na nasze spotkanie.

Od brzegów niższey Elby d. 11 Lipca.

Dnia 7go b. m. Rossyyski liniiowy okręt i fregata zarzuciły w Kopenhagskiey przystani kotwice. Płyną one z Malty i wiozą ranionych z bitwy pod Navarino.

Królewsko-Szwedzka-Norwegska eskadra pod Admirałem Nordenskiold przybyła dnia 27go Maia do Gibraltaru.

Dnia 2.o Czerwca nastąpiła w Wasington wymiana zatwierdzeń zawartey w dniu 20 Grudnia r. z. umowy handlowey między Ziednoczonemi Stanami północney Ameryki i Anseatyckiemi miastami.

Z Barcelony d. 2 Lipca.

Teraźnieyszy stan Katalonii czyni naywiększą obawę: fanatyczni absolutyści śmieley podnoszą głowy niż kiedy. Banda 2150 ludzi stoi w okolicy Cardony i uważa osadę; dowódca iey nazywa się More, rodem z Ripoll i iest nader smiały. We wsi Walcebre, mieyscu urodzenia Jepego utworzyła się banda z 100 ludzi, która z okolicznych wsi wybiera kontrybucyie. Dowódca iey nazywa się Domingo Villela, i iest bratem pułkownika Agrayiadosow tegoż nazwiska. W okolicy Berga liczą 5 band maiących 250 ludzi, i zdaią się mieć zamiar cały kray do powstania nakłonić. Jenerał Monet niema iak 300 ludzi do poskromienia buntowników w wyższey Katalonii. Nowe bandy maią za hasło ziednoczenie się i to wszędzie głoszą, ale nie zdaie się, aby konstytucyioniści z niemi się łączyli.

Z Londynu d. 7 Lipca.

J. K. M. mianował Lorda Charles Stuart de Rothsay nadzwyczaynym swym Posłem przy Dworze Francuzkim.

W obu Izbach Parlamentu nie zaszło w tych dniach nic ważnego.

Słychać, iż Posłowie Portugalscy przy Dworach Paryzkim, Bruxelskim, Kopenhagskim, Turyńskim i Rzymskim poszli za przykładem Margr. Palmella i oświadczyli swą wierność względem Don Pedro.

Gazeta Kurver udziela niedrukowane dotąd rozporządzenie Króla Portugalskiego Jana VI. pod dniem 9 Stycznia 1817, przez które Xiążę Brazylii (Don Pedro) otrzymał tytuł Następcy tronu obu połączonych państw, i Edykt tegoż Monarchy pod d. 15 Listopada 1825, przez który Don Pedro uznany iest Cesarzem Brazylii i Następcą tronu Portugalskiego.

Gazety nasze umieściły długi list Katolickiego Biskupa X. Doyle dnia 19 Czerwca z Carlow do Xięcia Wellington pisany, w którym bardzo dowodnie wyłuszcza potrzebę przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich i zawarcia z Stolicą świętą Konkordatu, dodaiąc, iż Papież niema naymnieyszey władzy do spraw świeckich w kraiach obcych.

— Dnia 9. —

Lord Stuart de Rothsay, odieżdzaiąc na poselstwo do Francyi, miał u J. K. Mci posłuchanie i przypuszczony był do ucałowania ręki.

W poniedziałek w wieczór nadeszły pisma od Admirała Codrington i P. Adam z Korfu. Poseł Brazyliyski odebrał także pisma od rządu swoiego.

P. Stratford-Canning po rozmówieniu się z Xięciem Wellinton i Hr. Aberdeen, odpłynął wczoray do Korfu. Towarzyszy mu P. Mellish z wydziału spraw zagranicznych.

" Pisma od P. Lamb z Lizbony dochodzą (wyraża Gazeta Kuryer) do 28 Czerwca i zawieraią, że zdrayca Don Mignel przybrał tytuł Króla. Sądziemy, że to będą ostatnie pisma od P. Lamb; gdyż zagraniczni Posłowie albo już Lizbonę opuścili, albo niebawnie opuszczą. Fregata Galatea przeznaczona iest do przywiezienia ztamtąd Posła naszego. Ukaranie zdraycy Don Miguela nie na długo się odwlecze. Doniesieniom Gazety Lizbońskiey o zwycięztwach wcale nie wierzemy. "

Margrabina Londondery dała dnia 30 Czerwca bal maskowy w Holdernesshouse, którego przepych przewyższał wszystko, co dotąd widziano. Mgrabina wystawiała Królową Elżbietę, ubior iey i brylanty szacowano przeszło 100,000 Fs. Pani Ellenborough wystawiała Królową Szkocką Maryą, a Panna Arbuthnot piękną Amy Robsart Hrabinę Leicestru. Znaydowali się na tym balu Xiążęta Królewscy Klarencyi, Kumberlandyi i Kambridgi, Xiążę Leopold Koburgski, słowem wszystkie osoby do znakomitszych kompaniy należące, w liczbie 600. Gdy zebrała się cała kompaniia, Margrabina, stoiąca iako Królowa pod czerwono aksamitnym baldahinem, rozpoczęła przez wszystkie pokoie taniec Polski, którą prowadził Król Filip Hiszpański (Margr. Worcesterski) a poprzedzała woyskowa muzyka. Potem zaczęły się inne tańce i bal zakończył się o godzinie 6 zrana.

Z Cape Coast-Castle piszą pod dniem 10 Marca, że Król Aschantów przyiął wszystkie warunki do pokoiu z strony naszey: złoży w zastaw 4000 uncyy złota i odda w zakład 2 członki swey rodziny.

Naynowsze doniesienia z Nowegojorku dochodzą do 16 Czerwca, a z Mexyku do 6 Maia, ale nie zawieraią nic szczególnieyszego. — Listy i Gazety z Brazylii dochodzą do 11 Maia. — W Buenos-Ayres oznaymił Sekretarz stanu, że Cesarz Brazylii podał propozycyie do pokoiu na podstawie, iż Banda Oriental ma bydź niepodległą.

— Dnia 11 —

Onegday Poseł Francuzki, Xiążę Polignac, miał naradę z Xięciem Wellington.

Hr. Aberdeen na powtórne zapytanie Loyds gospody zapewnił, iż zamknięcie Porto iest istotnie uznane. Gazeta Kuryer przydaie do tego uwagę, że skoro Don Miguel przybierze tytuł Króla, tymczasowy rząd w Porto będzie uznany i zamknięcie tego miasta nie będzie więcey szanowane.

Przybyło tu znowu wielu uszłych z Lizbony patryiotów. Zamykaiące Porto Portugalskie okręty zatrzymały i rozpieczętowały wiele listów od kupców Angielskich, w których znaydowały się wexle i inne papiery. Rząd nasz żądać zapewne będzie zadosyć uczynienia i wynagrodzenia szkody.

List z Rio-Janeiro pod dniem 17 Maia donosi, że Cesarz z naywiększym gniewem dowiedział się o postępowaniu brata swoiego (Don Miguela), i że wkrótce stanie pod Madeirą i Gibraltarem Brazyliyska eskadra dla dopomagania patryiotom uchodzenia do Anglii i zamknięcia portów Portugalii.

DONIESIENIA.

Na mocy Uchwały Rady Familiyney dd. Siodmego Czerwca r. b. przez Trybunał Iwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu dnia 23 Czerwca 1828 r. zatwierdzoney, rozpocznie się dnia 31 Lipca r. b. o godzinie 9tey ranney w Kamienicy przy Ulicy Sławkowskiey pod Liczbą 422 Licytacyia różnych Ruchomości, po niegdy JJWW. Mikołaiu i Tekli z Trzebińskich Hoszowskich małżonkach pozostałych, iako to: kosztowności, srebra, porcellany, faiansu, szkła, sukien, bielizny, pościeli, mebli, miedzi, żelaza, Biblioteki i innych. W Krakowie dnia 24 Lipca 1828 r.

Małakiewicz, Notyusz.

W dniu 29 Lipca r. b. 1828 o godzinie 11tey ranney, w Krakowie przy Ulicy Szerokiey w Domu pod L. 374, w drodze exekucyi Sądowey odbędzie się publiczna Licytacyia, na wydzierżawienie przychodów Izby szynkowney wraz z alkierzem i piwnicą, a to na lat dwa, to iest od 1go Sierpnia 1828 r. do podobnegoż dnia miesiąca i r. 1830. Chęć zatym licytować maiących, zaopatrzonych w Vadium Złp. 60 podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 25 Lipca 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Podpisany podaie do publiczney wiadomości, że na dniu 2 Sierpnia r.b. o godzinie 10 rano we wsi Prądniku Białym pod L. 9 w Gminie Modlnica, odbędzie się Licytacyia w drodze Administracyyney dzierżawy iednoroczney: Młyna Bularnia zwanego o trzech kamieniach z Stępami, oraz dwóch Tartaków. Pierwsze wywołanie zacznie się od Summy Złp. 2000; życzący sobie takowey dzierżawy raczy w czasie i mieyscu oznaczonem znaydować się. — W Krakowie dnia 25 Lipca 1828 r. Joz: Jan *Borkowski*, S. R.

☞ Niżey podpisany przybywszy z Warszawy do tuteyszey Stolicy w zamiarze poświęcenia usług swoich w nauczaniu wszelkich tańców Towarzyskich i Sollo, iako też ukształcania dzieci, zawiadomia Szanownych Rodziców, oraz Amatorki i Amatorów tańca, których życzeniem byłoby profitować z iego tu krótkiey paromiesięczney bytności, zechcą adres swóy przesłać do Drukarni Braci Gieszkowskich przy ulicy Brackiey pod Nrem 258, a tam wiadomość o nim powezmą. J. *Zieliński*,

Metr tańców pokoiowych w Warszawie.

Osoba maiąca w edukacyi własnych dwóch synów, kwalifikowana do utrzymywania Uczniów Licealnych na stole, niniejszym zawiadomia Szanownych Obywateli chcących synów swych na rok następuiący szkolny lokować, iż wziąwszy ku temu celowi obszerny i bliski Lokal, w przecznicy S. Anny pod L. 315 tychże Uczniów na stół za pomierną cenę przyymować ofiaruie się, a to z praczką, usługą, dozorem domowym i korrepetytorem, zgoła z zupełnem zastósowaniem się do przepisów Wysokiey Władzy Edukacyyney i woli WW. Rodziców; a poświęcaiąc się zupełnie temu zawodowi, pochlebia sobie, że Szanowni Rodzice raczą ią swym zaszczycić zaufaniem; ktoby przeto w tey mierze życzył sobie układów, raczy się zgłosić pod L. 316 przy Ulicy S. Anny na drugiem piętrze. *A. K.*